

10. neděle v mezidobí B

*Doufám v Hospodina,
duše má doufá v jeho slovo,
má duše čeká na Pána. (Žl 130,5)*

První čtení

Genesis 3,9-15

Když Adam pojedl ze stromu, zavolal na něj Hospodin Bůh a řekl mu: "Kde jsi?" On odpověděl: "Slyšel jsem tvůj hlas v zahradě a bál jsem se, že jsem nahý, a proto jsem se skryl." (Bůh) řekl: "Kdopak ti pověděl, že jsi nahý? Jistě jsi jedl ze stromu, z něhož jsem ti zakázal jíst!" Člověk odpověděl: "Žena, kterou jsi mi dal, ta mi dala z toho stromu, a tak jsem jedl." Hospodin Bůh se zeptal ženy: "Cos to udělala?" Žena odpověděla: "Had mě svedl, a tak jsem jedla." Tu řekl Hospodin Bůh hadovi: "Protože jsi to udělal, buď zlořečený mezi všemi krotkými i divokými zvířaty. Budeš se plazit po břichu a žrát prach po všechny dny svého života. Nepřátelství ustanovuji mezi tebou a ženou, mezi potomstvem tvým a jejím. Její potomstvo ti rozdrtí hlavu, zatímco ty budeš šlapat po jeho patě."

Druhé čtení

2. Korintánům 4,13 – 5,1

(Bratři a sestry!) Protože máme téhož ducha víry, jak je řečeno v Písmu: 'Uvěřil jsem, a proto jsem mluvil', věříme i my, a proto také mluvíme. Vždyť víme, že ten, který vzkřísil Pána Ježíše, vzkřísí s Ježíšem i nás a společně s vámi nás postaví před něho. Všecko to se přece děje pro vás: čím více se totiž rozmnoží milost, tím větší počet (lidí) bude potom projevovat vděčnost k Boží oslavě. A proto neklesáme na mysli. Tělo nám sice chátrá, ale duše se den ze dne zmlazuje, neboť nynější lehké břemeno utrpení zjednává nám nad každou míru věčnou tíhu slávy, protože nám neleží na srdci věci viditelné, ale neviditelné. Věci viditelné přece pomínou, ale neviditelné budou trvat věčně. Víme totiž, až bude stržen stan, v kterém tady na zemi bydlíme, že nám Bůh dá obydlí jiné. Ne dům udělaný lidskýma rukama, ale věčný v nebi.

Evangelium

Marek 3,20-35

Ježíš vešel do jednoho domu a znovu se shromáždil zástup (lidu), takže se nemohli ani najíst. Jakmile o tom uslyšeli jeho příbuzní, vypravili se, aby se ho zmocnili; říkalo se totiž, že se pomátl na rozum. Učitelé Zákona, kteří přišli z Jeruzaléma, tvrdili (o Ježíšovi): "Je posedlý Belzebubem. Vyhání zlé duchy s pomocí vládce zlých duchů." Zavolal si je a mluvil k nim v podobenstvích: "Jak může satan vyhánět satana? Je-li království v sobě rozdvojeno, takové království nemůže obstát. Je-li dům v sobě rozdvojen, takový dům nebude moci obstát. Jestliže satan vystoupil proti sobě a je

rozdvojen, nemůže obstát, ale je s ním konec. Nikdo přece nemůže vniknout do domu siláka a uloupit jeho věci, jestliže toho siláka napřed nespoutá. Teprve potom mu dům může vyloupit. Amen, pravím vám: Všechno bude lidem odpuštěno, hříchy i rouhání, kterých se dopustili. Kdo by se však rouhal Duchu svatému, nedojde odpuštění navěky, ale bude vinen věčným hříchem." To řekl proto, že tvrdili: "Je posedlý nečistým duchem." Přišla jeho matka a jeho příbuzní. Zůstali stát venku a dali si ho zavolat. Kolem sedělo plno lidí. Řekli mu: "Tvoje matka a tvoji příbuzní se venku po tobě ptají!" Odpověděl jim: "Kdo je má matka a moji příbuzní?" A rozhlédl se po těch, kteří seděli dokola kolem něho, a řekl: "To je má matka a to jsou moji příbuzní! Každý, kdo plní vůli Boží, to je můj bratr i sestra i matka."

K zamyšlení

Dnešní evangelium přináší dvě scény, které mají společný podtón. Obě v evangeliu zmíněné skupiny – příbuzní Ježíše a učitelé Zákona – považují Ježíše za pomateného. Jedni z nich – příbuzní – vystupují, aby vzali zpět pod svou ochranu člena rodiny, který se vymkl rodinným vazbám, než způsobí ještě větší pozdvižení. Je to nepříjemná záležitost, jak tento člověk putuje zemí, vyučuje jako rabi a neustále prověřuje tradici, zákony a ty, kteří je zastupují – a to bez jakéhokoliv oficiálního vzdělání. To vše způsobuje obavy. Je vidět, k čemu to vše spěje: i druhá skupina je již na cestě, jeruzalémských učitelů Zákona, hlavních teologů té doby a strážců čistoty nauky víry. Tito považují Ježíše za posedlého, za toho, jenž je ve spojení s ďáblem a chtějí zabránit, aby svými slovy a skutky sváděl lid a oddaloval je tak od učení, které považují za správné.

Proti nim se setkáváme s opravdově pomateným Ježíšem, ale jinak pomateným, než za jakého ho považují rodina a učitelé Zákona. S Ježíšem, který vše převrací, aby tímto způsobem uvedl vše na správné místo. S Ježíšem, který přehodnocuje postoje, skutky a slova tak, aby obrátil pozornost z měšťáckých pravidel a lpění na Zákoně zpět na člověka (především toho na společenském okraji). S Ježíšem, který posouvá měřítka a pravidla, které se časem vyprázdnily a ztratily smysl, tam, kde slouží k uzdravení člověka a ne tam, kde by jim měl sloužit člověk. Obě skupiny, které Ježíše obviňují, že ztratil rozum, mají pravděpodobně rozdílné motivy, ale v základě společně nesouhlasí s "pomateným" Ježíšem, který převrací jejich zaseté cesty a způsoby myšlení.

A my? Necháme se dnes Ježíšem dotknout, převrátit? Necháme se od něho vyprovokovat (v původním smyslu slova "pro-vocare" – povolát)? Necháme se jím provokovat, povolát z našich pevně zasetých kolejí a způsobu myšlení? Všimáme si vůbec, kam odvádějí tyto pevně zaseté koleje náš životní pohled na Boha a jeho vůli? Jak tento náš strnulý způsob myšlení stojí v cestě a zabraňuje živému vztahu mezi námi a Bohem/Ježíšem? Odvážíme se pro "Boží království" vstoupit do konfliktu s naším okolím – ne kvůli provokaci samotné, ale kvůli zaměření se na Boží vůli? Kdo se v dnešní době odváží zaměřit se na Ježíše a žít z jeho ducha, kdo není závislý na mínění ostatních, kdo se odváží sloužit vyšší pravdě, ten s jistotou narazí na odmítavý přístup lidí ve svém okolí. Způsob odmítnutí obsahuje celou škálu posměchu, výsměchu až k hněvu a agresi.

Také my musíme žít s tím, že narazíme téměř všude tam, kde se postavíme mainstreamu a – tam, kde převládající myšlení a veřejná činnost nebude v souladu s naším křesťanským přesvědčením – budeme jinak myslet a konat. Kdo se bude snažit dívat se na svět láskyplným božím pohledem a bude se k lidem chovat odpovídajícím způsobem, ten často nebude ušetřen toho, aby nebyl považován za pomateného a to dokonce i ve své vlastní rodině. Ale tímto jednáním se staneme součástí nové rodiny, "skutečných" příbuzných Ježíšových, jejichž důležitým úkolem je předávání a uchovávání radostné zvěsti bezvýhradné Boží lásky lidem ve světě, neboť také nic jiného nebylo Ježíšovou žádostí.